

**Zarządzenie Nr 69 z dnia 31.10.2019 Wójta Gminy Orchowo
w sprawie wprowadzenia nowych zasad płatności należności z otrzymanych faktur z
wykazanym podatkiem VAT w Gminie Orchowo i jej jednostkach i budżetowych
od 1 listopada 2019r.**

Na podstawie art. 96b, art. 108a-108e ustawy z dnia 11 marca 2014r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 2174, z późn. zm.), art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018r. – Prawo przedsiębiorców oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 994),

zarządza się, co następuje:

1. Zarządzenie wydaje się celem zapewnienia w Gminie Orchowo i jej jednostkach budżetowych, zwanych dalej „jednostkami” lub „jednostkami scentralizowanymi”, spójności we wprowadzeniu nowych jednolitych zasad płatności należności wynikających z otrzymanych faktur. Przy czym chodzi tu tylko o należności z faktur z wykazanym podatkiem VAT, otrzymywanych od kontrahentów, będącymi dostawcami towarów lub świadczeniodawcami usług bezpośrednio dla jednostek. Procedury w tym zakresie ustala się jako obowiązujące od 1 listopada 2019 r.
2. Procedury określone w niniejszym zarządzeniu obowiązują gminne jednostki (jednostki scentralizowane) tj. **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchowie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Orchowie oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Słowikowie.**

Wskazanie powyższych procedur wynika bezpośrednio ze specustawy o centralizacji rozliczeń VAT w samorządach, tj. z art. 4 ustawy z dnia 5 września 2016r. o szczególnych zasadach rozliczeń w podatku od towarów i usług (...) przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1454).

Zgodnie tym przepisem: „*Jednostka samorządu terytorialnego, (...) wstępuje z dniem podjęcia rozliczania podatku wraz ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi we wszystkie przewidziane w przepisach dotyczących podatku prawa i obowiązki jednostek organizacyjnych*”

3. Nowe zasady płatności należności wynikające z otrzymanych faktur z wykazanym podatkiem VAT w rozliczeniach z kontrahentami, będących dostawcami towarów lub świadczeniodawcami usług, zwane są podzielną płatnością (ang. split payment). W dalszej części zarządzenia te nowe zasady płatności zwane są „**mechanizmem podzielonej płatności**” (MPP).
4. MPP polega na tym, iż płatność należności wynikająca z otrzymanej faktury dokonywana jest za pośrednictwem banku przy użyciu specjalnego komunikatu przelewu (zwanego dalej „przelewem Split”). Płatności tej dokonuje jednostka jako otrzymująca towary i usługi, będąca razem z gminą jednym czynnym podatnikiem VAT na rzecz swojego bezpośredniego dostawcy towarów i usług, będącego też czynnym podatnikiem VAT.

Począwszy od 1 stycznia 2020r. istnieje konieczność . – pod rygorem sankcji (za wyjątkiem sytuacji opisanej w punkcie 7) - weryfikacji statusu tego kontrahenta i jego numeru rachunku bankowego za pośrednictwem wykazu podatników VAT prowadzonego przez Szefa KAS, zwanego dalej „białą listą podatników VAT” lub „wykazem”. Aby udowodnić przeprowadzoną weryfikację kontrahenta należy wygenerować plik pdf zawierający informację o sprawdzeniu wykazu w dniu zlecenia przelewu bankowi i zachować go w formie elektronicznej lub wydrukować.

W celu kompletności wykazu sama Gmina Orchowo dokumentem aktualizacyjnym NIP-2, dokonała (lub dokona do końca roku) we właściwym urzędzie skarbowym zgłoszenia numerów rachunków bankowych wszystkich swoich scentralizowanych jednostek.

Skoro jednak dopiero od 1 stycznia 2020r. ustawodawca VAT przewidział konsekwencje podatkowe niezastosowania się do wymogu przeprowadzenia w wykazie weryfikacji numeru konta rozliczeniowego (firmowego) kontrahenta, dlatego też wprowadza się obowiązek tej weryfikacji kontrahenta dopiero od 1 stycznia 2020r. Wtedy to też stanie się konieczne aby numer konta bankowego kontrahenta wskazany przez niego w fakturze, na który jednostka dokonuje płatności i numer konta bankowego wskazany w białej liście podatników VAT pokrywały się ze sobą.

5. W przypadku gdy zapłata należności zostanie przez jednostkę jako otrzymującą towary i usługi przekazana na rachunek inny niż rachunek zawarty na dzień zlecenia przelewu w wykazie, w Ordynacji podatkowej przewidziano odpowiedzialność solidarną za zaległości podatkowe VAT dostawcy tych towarów i usług. Odpowiedzialność solidarna nie będzie jednak dotyczyła wszystkich zobowiązań podatkowych dostawcy, ale tylko i wyłącznie samej kwoty podatku VAT, związanego z tą konkretną dostawą towarów lub świadczeniem usług.
6. Odpowiedzialność solidarna za zaległości podatkowe VAT dostawcy w podatku VAT za dokonanie zapłaty na jego rachunek bankowy inny niż zawarty w białej liście podatników VAT, nie będzie miała zastosowania, gdy jednostka jako dłużnik:
 - 1) zapłatę za transakcję dokona z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności (MPP) lub
 - 2) mimo dokonania zapłaty na rachunek, który nie figuruje w wykazie, złoży w terminie trzech dni od dnia zlecenia przelewu bankowi, zawiadomienie o tym innym rachunku do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury.

Zawiadomienie to musi być złożone na druku ZAW-NR. Zawiera ono: dane gminy jako nabywcy, tj. jej NIP, nazwę oraz adres siedziby; dane kontrahenta, czyli wystawcy faktury w niej wskazane, tj. jego NIP, nazwę oraz adres; numer rachunku, na który dokonano zapłaty należności; wysokość należności zapłaconej przelewem na rachunek inny niż wskazany w wykazie, a także dzień zlecenia przelewu na ten rachunek.

7. Przelew należności na podstawie przelewu Split dokonany na rzecz podmiotu gospodarczego, który nie posiada rachunku rozliczeniowego i tym samym rachunku VAT, nie zostanie przez bank zrealizowany. Dotyczy to głównie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, jednakże posiadających osobisty rachunek bankowy, tj. rachunek inny niż rozliczeniowy, np. rachunek ROR. Osoba ta jest zobligowana do posiadania konta rozliczeniowego (firmowego) i związanego z nim rachunku VAT, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, jedynie wtedy gdy jest podatnikiem VAT oraz gdy dokonuje

czynności z załącznika nr 15 do ustawy VAT, a także gdy kwota ogółem na wystawionej przez nich fakturze wynosi co najmniej 15 tys. zł. w pozostałych przypadkach ani ustawodawca VAT, ani Prawo bankowe, nie zobowiązuje tych osób do posiadania konta rozliczeniowego (firmowego).

8. Zapłata należności za nabyty towar lub usługę zostanie dokonana przez bank na podstawie wypełnionego przez jednostkę przelewu Split na dwa rachunki bankowe dostawcy, tj. na jego rachunek rozliczeniowy i powiązany z nim rachunek VAT. Zapłata należności odpowiadająca wartości sprzedaży netto zostanie zapłacona przez jednostkę za pośrednictwem banku bezpośrednio na rachunek rozliczeniowy dostawcy. Pozostała część ceny odpowiadająca kwocie podatku VAT, zostanie zapłacona przez bank na rachunek VAT dostawcy. Jest to specjalne, nowoutworzone przed 1 lipca 2018r. wszystkim posiadaczom kont rozliczeniowych przez banki konto przeznaczone dla celów rozliczeń podatku VAT.
9. Rachunek VAT, to specjalny rachunek funkcjonujący łącznie z rachunkiem rozliczeniowym czynnego podatnika VAT. Został on założony i jest prowadzony przez banki dopiero od 1 lipca 2018 roku. Ten specjalny rachunek do 1 listopada 2019r. służy tylko i wyłącznie dla celów rozliczeń podatku VAT. Wpływ innych należności oraz pokrywanie z niego innych należności niż sam podatek VAT jest do tej daty niedopuszczalne prawnie. Jednakże począwszy od tej daty z rachunku VAT można także płacić również inne podatki i należności publicznoprawne, takie jak: podatek dochodowy od osób prawnych, podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek akcyzowy, należności celne oraz składki ZUS.
10. Formalnie rzecz biorąc nowe zasady płatności należności z otrzymanych faktur wg ustawowo określonego obowiązkowego MPP - co do zasady - dotyczą tylko niektórych faktur.
 - Czyli po pierwsze tylko takich faktur, w których jednorazowa wartość należności ogółem wynikająca z danej faktury wynosi co najmniej 15 tys. zł.
 - A po drugie, wyłącznie faktur dotyczących towarów i usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT.

Oznacza to, że ustawowo obowiązkowy MPP obejmuje tylko ww. faktury, nie zaś wszystkie.

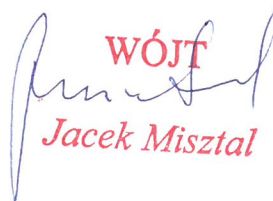
Z dniem 1 listopada 2019r. ustawowo wyznaczony obowiązkowy MPP całkowicie zastępuje odwrotne obciążenie. Z tym bowiem dniem „odwrotne obciążenie” ulega pełnej likwidacji.

Należy zatem zwrócić uwagę, iż te same towary i usługi (wym. przez tą datą w załącznikach nr 11, 13 i 14), które przed 1 listopada 2019r. były objęte fakturami z wykazywaną wartością netto, bez kwoty podatku VAT, za to z dopiskiem „odwrotne obciążenie” (niezależnie od ich wartości), zostają zamienione w zwykłe faktury. Będą to faktury z wykazywaną wartością brutto, z kwotą podatku VAT (najczęściej 23%), z dopiskiem „mechanizm podzielonej płatności” (jeśli ich wartość wynosi co najmniej 15 tys. zł). Towary i usługi, które obejmuje ustawowo wskazany obowiązkowy MPP, zostały wym. w załączniku nr 15 do ustawy o VAT.

Do dostawy towarów i świadczenia usług, które miały miejsce przed 1 listopada 2019 r., mają zastosowanie przepisy o odwrotnym obciążeniu. Czyli rozliczeniu - wg przepisów o odwrotnym obciążeniu - będzie zatem podlegała dostawa towarów lub świadczenie usług dokonane przed 1 listopada 2019 r., dla których obowiązek podatkowy powstał lub została wystawiona faktura po

tej dacie. Ponadto wg przepisów o odwrotnym obciążeniu będą rozliczane także dostawy towarów lub świadczenie usług jakkolwiek dokonane po 1 listopada 2019 r., ale dla których wystawiono fakturę (szczególnie zaliczkową) przed tą datą.

11. Jednostka wypełnia przelew Split nie tylko w sytuacji posiadania wystarczających środków na rachunku VAT na pokrycie kwoty VAT wynikającej z otrzymanej faktury z wykazaną kwotą tego podatku. Także w razie braku środków na rachunku VAT lub niewystarczającej kwoty na pokrycie kwoty VAT wynikającej z otrzymanych przez jednostkę faktur z wykazaną kwotą tego podatku, należy wypełnić przelew Split. Bank zrealizuje obydwa rodzaje takich przelewów. Bank odrzuci przelew Split (także zwykły przelew), jedynie wtedy, jeśli brak będzie środków na rachunku rozliczeniowym, którym dysponuje jednostka.
12. Jak wynika z wyroku TSUE (C-276/14) z 29 września 2015r. oraz ze specustawy o centralizacji rozliczeń VAT w samorządach z dnia 5 września 2016 r., scentralizowane jednostki gminne, tj. gminne jednostki i zakłady budżetowe, nie posiadają zdolności do czynności prawnych. Oznacza to, że jednostki te nie mogą być stroną umowy rachunku bankowego. Stroną taką może być wyłącznie Gmina Orchowo. W konsekwencji jednostka zobowiązana jest zawrzeć stosowny aneks do umowy rachunku bankowego lub wypowiedzieć ją. W to miejsce właściwą umowę z bankiem zawrze Gmina Orchowo, posługując się swoim NIP przepisany jej jako podatnikowi VAT. Wówczas konta rozliczeniowe i rachunki VAT, którymi dysponować będą jednostki scentralizowane, będą przypisane Gminie Orchowo, jako ich właścicielowi.
13. W celu dokonania płatności podatku VAT wynikającego z deklaracji cząstkowej VAT-7 jednostka złoży dyspozycję bankowi o przelanie tych środków na rachunek VAT Gminy Orchowo w ramach tzw. przekazania własnego. Takim rodzajem przelewu Split (na przekazanie własne pomiędzy rachunkami VAT tego samego właściciela kont rozliczeniowych) bank także dysponuje i udostępni go jednostce.
14. Zarządzenie niniejsze należy traktować jako jeden z elementów polityki rachunkowości Gminy Orchowo i jej scentralizowanych jednostek.
15. Zobowiązuje się dyrektorów, kierowników jednostek do ścisłego przestrzegania postanowień zarządzenia oraz uwzględnienia jego zapisów w polityce rachunkowości jednostki.
16. Zarządzenie **wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od 1 listopada 2019 r.**

WÓJT
Jacek Misztal